

Retningslinjer for vurdering av kurs i relasjon til legers videre- og etterutdanning

Vedtatt av sentralstyret 20. februar 1995
Supplert av sentralstyret 23. april 1997
Endret av sentralstyret 24. august 2004
Revidert av sentralstyret 15. mars 2005
Landsstyrets presisering i møte 27. mai 2005
Endret av sentralstyret 21. august 2008
Supplert av sentralstyret 27. april 2009
Supplert av sentralstyret 19. januar 2010
Supplert av sentralstyret 16. november 2010
Landsstyrets presisering i møte 26. mai 2011
Endret av sentralstyret 26. september 2011

For å kunne godkjenne et kurs som ledd i legers videre- og etterutdanning, og for å få slike kurs tellende som ledd i spesialistutdanning eller etterutdanning, må følgende krav innfris:

1. Generelt

Formålet med kurset må være videre- og etterutdanning av leger. Kurset skal i prinsippet være åpent for alle leger. Kurset må være et nødvendig utdanningstilbud rettet mot leger, eventuelt leger som primær målgruppe. Nødvendige kurs må arrangeres med høyest mulig kvalitet og med effektiv bruk av ressurser.

Faglig godkjenning av et kurs gir ikke automatisk grunnlag for refusjon av utgifter for deltakelse i kurs fra Fond II eller III. Faglig godkjenning av et kurs er imidlertid en forutsetning for refusjon av utgifter fra fondet.

Godkjenning av kurs gir ikke uten videre rett til garanti for dekning av underskudd fra Fond I, men er en forutsetning for søknad til Fond I.

Kursarrangør må som hovedregel søke om godkjenning av kurs senest 6 måneder før kursstart.

2. Kursarrangør

Kurs som kan godkjennes som ledd i videre- og etterutdanning av leger, må være arrangert av et organ i Den norske legeforening, av de medisinske fakulteter eller andre offentlige institusjoner. En kan også etter nærmere vurdering godkjenne kurs arrangert av enkelte ideelle organisasjoner.

Dersom et underorgan (leger eller grupper av leger) ønsker å arrangere kurs på vegne av et organ i Legeforeningen, må dette organet ha gitt sin tilslutning til arrangementet, før spesialitetskomiteen(e) kan vurdere godkjenning av kurset.

Arrangør av tellende kurs i legers videre- og etterutdanning kan ikke motta økonomisk eller praktisk støtte til generell drift fra medisindustrien eller utstyersindustrien, (heretter kalt firmaer) ei heller støttemedlemskap eller andre ytelser fra firmaer.

Kurs arrangert av firmaer, godkjennes ikke tellende for videre- og etterutdanning av leger.

Kurs som gir tellende timer i legers videre- og etterutdanning, skal arrangeres uten økonomisk eller praktisk medvirkning fra firmaer. Unntak fra denne regelen kan gjøres av sentralstyret etter særskilt søknad for kurs hvor det av faglige grunner er nødvendig med praktisk samarbeid med utstyersleverandører. Denne støtte må ikke innebære markedsføring eller økonomisk støtte ut over utlån av utstyr.

Det må søkes sentralstyret om tillatelse til å låne utstyr fra firmaer senest 2 måneder før kursstart. Når det er gitt tillatelse til lån av utstyr av hensyn til kursets kvalitet, skal innbydelse sendes alle aktuelle firmaer og minst to bør låne ut utstyr. Leger skal normalt undervise og demonstrere bruk av utstyr. Bare når det er nødvendig for undervisningen, kan firmarepresentanter bistå i demonstrasjon og bruk av utstyr

Det er ikke tillatt at firmaer har utstillinger i tilknytning til tellende kurs. Det gis, under visse forutsetninger, unntak for utstilling av medisinskteknisk utstyr, tidsskrifter, læremidler og nettsteder med redaksjon uavhengig av utstyers- og legemiddelindustrien. Se regler nedenfor. Det er ikke tillatt med produktannonse eller firmanavn/logo i kursprogram. Det er ikke anledning til firmainnslag i programmet. Eventuelle firmaarrangementer (satelittsymposier m.v.) må være fullstendig adskilt i tid og rom fra kursets faglige tellende program, og slike arrangementer må ikke være til fortrenghet for deler av det godkjente programmet, og de skal heller ikke fremgå av programmet for det godkjente kurset.

Medisinfirma/utstyersfirma kan ikke være teknisk arrangør av kurs, og kan heller ikke sende ut kursmateriell. Kursansvarlig kan benytte reisebyrå eller andre profesjonelle firmaer som teknisk arrangør, men teknisk arrangør skal ikke ha det økonomiske ansvaret for arrangementet.

Tellende kurs i legers videre- og etterutdanning kan ikke arrangeres i lokalene til medisinfirma/utstyersfirma.

Reise- og oppholdsutgifter kan ikke dekkes av firma ved kurs/kongresser m.v. som legen skal benytte tellende i videre- og etterutdanning.

Regnskap for tellende kurs skal på forespørsel sendes Den norske legeförening (gjelder organisasjonsledd i Legeföreningen).

3. Unntak for utstilling av medisinskteknisk utstyr, tidsskrifter, læremidler og nettsteder med redaksjon uavhengig av utstyers- og legemiddelindustrien

Den enkelte fagmedisinske forening gis tillatelse til at det arrangeres utstillinger av medisinskteknisk utstyr i tilknytning til større arrangementer som også gir tellende kurstimer (årsmøte, generalforsamling, vår-/høstmøte m.v.). Andre organisasjonsledd kan søke sentralstyret senest 2 måneder før kursstart om tillatelse etter samme kriterier.

Ved alle tellende kurs er det anledning til å ha utstilling av tidsskrifter, læremidler og nettsteder med redaksjon uavhengig av utstyers- og legemiddelindustrien.

Forutsetning er at kursarrangement og utstilling er separate arrangementer uten økonomisk forbindelse mellom kursarrangør og utstilling, det vil si at utstiller-arrangementet ikke gir noen inntekt til kursarrangøren. Utstillingene plasseres slik at kursdeltakere ikke nødvendigvis må forholde seg til utstillingene.

Det forutsettes at alle slike arrangementer blir innrapportert på eget skjema til Legeforeningens sekretariat.

4. Krav til kursene

Kurs må kunne godkjennes å telle med minimum 6 timer for overhodet å kunne vurderes som ledd i videre- og etterutdanning. E-læring kan godkjennes med lavere timetall. Ved søknad om godkjenning av kurs må det foreligge detaljert program. Det må fremgå hvem som er arrangør og kursleder. Læringsmål og målgruppe skal være definert. Det må oppgis hvilke spesialiteter kurset er beregnet på.

Det må oppgis hva kursets formål er. (Obligatorisk kurs, valgfritt kurs, emnekurs, etterutdanningskurs m.v.)

5. Kurs i utlandet

5.1 Spesialistutdanning (videreutdanning)

Som ledd i spesialistutdanning (videreutdanning) godkjennes normalt bare kurs arrangert i Norge. I enkelte fagområder har man av faglige og praktiske grunner visse felles nordiske kurs. Disse skal være forhåndsgodkjent av vedkommende spesialitetskomité.

Kurs med norsk arrangør

Etter særskilt søknad til sentralstyret kan det godkjennes kurs i utlandet med norske leger som målgruppe hvis det er mangel på slikt kurstilbud i Norge. Det forutsettes at samarbeidet med utenlandsk utdanningsinstitusjon skjer gjennom det etablerte fagmiljøet (spesialitetskomité/fagmedisinsk forening) og ikke etter initiativ fra enkeltleger.

Kurs arrangert av fagmiljø i utlandet

Leger kan etter individuell søknad få godkjent kurs i utlandet som del av sin spesialistutdanning dersom kurset i utlandet er supplerende og utfyllende i forhold til norsk kursutdanning, eller dersom kursinnholdet kan anses å tilsvare innholdet i et norsk obligatorisk kurs.

Kurs i utlandet kan unntaksvis generelt forhåndsgodkjennes i den enkelte spesialitet tellende som valgfritt kurs eller som tilsvarende et obligatorisk kurs i Norge.

5.2 Etterutdanning

Kurs arrangert av fagmiljø i utlandet

For etterutdanning kan det godkjennes internasjonalt etablerte og anerkjente forhåndsvurderte kongresser m.v. Dette er normalt faste, periodiske arrangementer, arrangert av internasjonale legeorganisasjoner hvor Norge er representert.

Kurs med norsk arrangør

Etterutdanningskurs i utlandet for norske spesialister etter initiativ fra norsk fagmiljø, kan etter særskilt søknad godkjennes når det av faglige grunner er nødvendig at kurset arrangeres i utlandet. Det forutsettes at kursarrangøren er del av det etablerte norske fagmiljøet i aktuell spesialitet (for eksempel fagmedisinsk forening, spesialitetskomité, sykehusavdeling, universitetsmiljø). Det forutsettes at behovet for og innholdet i kurset er avklart med vedkommende fagmedisinske forening, og følger en plan for etterutdanning i spesialiteten utarbeidet av den aktuelle fagmedisinske foreningen. Samarbeidende faglig instans i utlandet forutsettes å være et fremtredende fagmiljø, for eksempel universitets- eller forskningsmiljø innen det aktuelle fagområdet, eller samarbeidspartneren representerer et læringsmiljø man ikke kan finne i Norge. Det er ikke anledning til samarbeid med medisinsk firma eller andre med forretningsinteresser.

5.3 Generelt om kurs i utlandet

Normalt godkjennes kurs i andre europeiske land bare når kursene er akkreditert av EACCME.

Ved kurs i utlandet vil satelittsymposier eller andre arrangementer i regi av medisinindustrien ikke telle.

Ved kurs i utlandet kan de norske reglene om forbud mot samarbeid med firmaer ikke anvendes *bortsett fra når kursarrangøren er norsk.* Heller ikke når internasjonale kongresser arrangeres i Norge, kan forbudet mot firmasamarbeid anvendes.

Ved felles nordiske kurs gjelder heller ikke forbudet mot samarbeid med firmaer når kurset arrangeres i annet nordisk land. Når felles nordiske kurs arrangeres i Norge, gjelder norske regler.

6. Hvem godkjenner kurs?

Medisinsk faglige kurs vurderes av den aktuelle spesialitetskomité som avgjør om kurset kan godkjennes, for hvor mange timer og for hvilken type kurs (obligatorisk, valgfritt kurs, emnekurs, etterutdanningskurs m.v.)

Kurs som ikke er klart faglig medisinske, av mer generell karakter, samfunnsorienterte kurs, kurs i ledelse, administrasjon, jus, etikk m.v., vurderes av sentralstyret. Sentralstyret kan delegerer myndighet til sekretariatet til å vurdere slike kurs. Sekretariatets avgjørelse kan ankes til sentralstyret.

7. Krav til kursdokumentasjon

For at leger skal få kurs tellende som ledd i videreutdanning eller etterutdanning, må det foreligge kursbevis utstedt av arrangør, undertegnet av kursleder med angivelse av innhold i kurset, og hvor det fremgår hvilken forhåndsgodkjenning kurset er gitt i aktuelle spesialiteter.

Det aksepteres ikke fravær ved deltakelse i kurs. Ved lengrevarende kurs over flere uker, kan det eventuelt gis egne regler om maksimalt akseptabelt fravær.

Kursbevis skal være utstedt på grunnlag av førte presenslister eller annen tilsvarende dokumentasjon. Hvis det har vært gjennomført kursprøve, skal kursbevis bare utstedes til dem som har bestått kursprøven.

Landsstyret 2005

1. Prinsippene i landsstyrets vedtak mai 2004 om tellende, godkjent videre- og etterutdanning uten medvirkning fra medisindustrien, opprettholdes.
2. Det tillates heller ikke markedsføring av andre typer produkter og tjenester i tilknytning til tellende kurs i legers videre- og etterutdanning.
3. Retningslinjene for vurdering av kurs, vedtatt av sentralstyret 24. august 2004 opprettholdes, og prinsippene i disse videreføres.
4. Sentralstyret kan fortsatt etter begrunnet søknad, gi unntak fra bestemmelsene for lån av utstyr fra utstyrsfirmaer når det er nødvendig av hensyn til kursets kvalitet.
5. Når det for kursgjennomføring er nødvendig å låne utstyr fra firmaer, skal innbydelse sendes alle aktuelle firmaer og minst to bør låne ut utstyr.
6. Leger skal normalt undervise og demonstrere bruk av utstyr. Bare når det er nødvendig for undervisningen, kan firmarepresentanter bistå i demonstrasjon og bruk av utstyr.